

ส่อง ‘พรบ. ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์’ นักวิจัยแนะเร่งปฏิรูปให้ทันยุค ยุติการแทรกแซง

ไพศาล ลิ้มสถิตย์ ได้นำเสนอผล ‘ศึกษาทบทวนปัญหาในการปรับใช้พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551’ เป็นการศึกษาทบทวนปัญหาเกี่ยวกับพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ในช่วงเวลา 10 ปีที่ผ่านมา ผลการศึกษาทบทวนปัญหาในการปรับใช้พระราชบัญญัตินี้ สรุปปัญหาที่ควรพิจารณาได้ดังนี้

โครงสร้างคณะกรรมการลำสมัย

แถมธุรกิจสุราแทรกแซง

ปัญหาเกี่ยวกับกลไก โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ขององค์กรควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้แก่ คณะกรรมการนโยบายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แห่งชาติสามารถแต่งตั้งที่ปรึกษาที่มาจากภาคธุรกิจได้ จึงเป็นการเปิดโอกาสให้อุตสาหกรรมสุราหรือธุรกิจเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สามารถแทรกแซงการกำหนดนโยบาย กฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ผ่านผู้แทนจากภาคธุรกิจ อีกทั้ง คณะกรรมการนโยบายก็มีโครงสร้างที่ลำสมัย มีแต่ฝ่ายการเมือง ขาดกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการ ผู้แทนองค์กรประชาสังคม การปฏิบัติงานของคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ขาดกลไกเชื่อมโยงการทำงานกับคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ระดับจังหวัด มีการทำงานแบบแยกส่วนเป็นเอกเทศจากกัน ส่งผลทำให้การปฏิบัติงานของคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ระดับจังหวัดขาดประสิทธิภาพ และไม่มีประสิทธิภาพ

บทบัญญัติไม่ชัดเจน มีความยาก ไม่ทันยุค

พ.ร.บ. ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีบทบัญญัติบางเรื่องที่ขาดความชัดเจน ทำให้เกิดปัญหาในการตีความและการปรับใช้ของพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือมีเนื้อหาที่ไม่ครอบคลุมสภาพปัญหาปัจจุบัน โดยเฉพาะประเด็นการสื่อสารการตลาดที่ถูกกำหนดโดยกลุ่มธุรกิจสุราที่ใช้กลยุทธ์หรือรูปแบบใหม่อยู่เสมอ การใช้สื่อออนไลน์ในกิจกรรมส่งเสริมการขายกับเยาวชนและกลุ่มเป้าหมายที่เป็นคนวัยทำงาน อีกทั้งยังมีปัญหาบังคับใช้กฎหมายของพนักงานเจ้าหน้าที่ เนื่องจากพนักงานเจ้าหน้าที่ส่วนหนึ่งยังขาดความรู้ ความเข้าใจในสาระสำคัญของ พ.ร.บ. ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

66

พ.ร.บ. ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีบทบัญญัติบางเรื่องที่ขาดความชัดเจนทำให้เกิดปัญหาในการตีความและการปรับใช้ของพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือมีเนื้อหาที่ไม่ครอบคลุมสภาพปัญหาปัจจุบัน การใช้สื่อออนไลน์ในกิจกรรมส่งเสริมการขายกับเยาวชนและกลุ่มเป้าหมายที่เป็นคนวัยทำงาน

99

นอกจากนี้ ผู้บริหารกระทรวงสาธารณสุขควรสั่งการให้ฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จังหวัด คือ นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด (สสจ.) ประสานงานกับผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จังหวัดครบทั้ง 77 จังหวัด และควรมีการจัดประชุมคณะกรรมการ ๓ อย่างสม่ำเสมอ และรายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

เน้นคุมเข้มการออกใบอนุญาตจำหน่ายสุรา

ปัจจัยสำคัญอื่นที่ส่งผลต่อการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก็คือ ภาครัฐควรมีนโยบายชัดเจนในเรื่องการจำกัดจำนวนใบอนุญาตจำหน่ายสุรา ซึ่งถือเป็นมาตรการควบคุมการลดอันตรายจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ได้ผลดีที่สุดตามข้อเสนอแนะขององค์การอนามัยโลก โดยต้องมีมาตรการทบทวน ตรวจสอบการปฏิบัติตามเงื่อนไขอนุญาตจำหน่ายสุราอย่างเคร่งครัดเหมือนในต่างประเทศ